

ОПШТИНА
ПРИЛЕП
MUNICIPALITY OF PRILEP

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА ПРИЛЕП
Ип1 бр.1
Јануари
2025 година
Прилеп

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП ЗА 2024 ГОДИНА

Прилеп, Јануари 2025

Општина Прилеп/
Ул.: „Прилепски бранители“
7500 Прилеп, Македонија

Врз основа на член 15 став 4 од Законот за просветната инспекција
(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/2005, 81/2008,
148/2009, 57/10, 51/11, 24/13, 137/13, 164/13, 41/14, 33/15, 145/15, 30/16 и 64/18“)

изготвен е:

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА
НА ОВЛАСТЕНИОТ ПРОСВЕТЕН ИНСПЕКТОР
ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП ЗА 2024 ГОДИНА

Годишниот извештај за работа на Овластениот просветен инспектор по својата програмска поставеност и динамиката на извршените надзори во 2024 година ги содржи следните елементи:

- 1) Оценката за квалитетот на образовниот процес и ефикасноста е врз основа на редовните просветни надзори во работата на воспитно-образовните установи;
- 2) Општа оценка на состојбите од аспект на почитување на законитоста од страна на воспитно-образовните установи;
- 3) Утврдените повреди и изречените мерки за спроведување на изречените мерки;
- 4) Реализација на стратешките цели од Годишната програма во 2023година;
- 5) Податоци за бројот на извршените надзори во воспитно-образовните установи;
- 6) Препораки за подобрување на утврдените состојби, и
- 7) Подготвување на други податоци од значење за работата на Советникот –просветен инспектор

Извршените надзори се врз основа на Годишната програмата за работа за 2024г.и динамиката на Овластениот просветен инспектор, како и врз основа на иницијативите од страна на вработените во воспитно-образовните установи и по барање на учениците, родителите и граѓаните.

„Знаењето ќе Ви даде можност да направите промена“-Фалин

Мисијата на Годишната програма за 2024г.

Зголемување на ефективноста на воспитно-образованиот процес преку контрола на квалитетот на предучилишно,основно,средно образование и други форми на образование,давање оценка за квалитетот на образованиот процес како и контрола над законитоста во образованието, согласно законите што го регулираат воспитно-образовниот процес.Преку надзори да се придонесе за поттикнување на инклузијата на локално ниво и обезбедување квалитетен воспитно-образовен процес,преку примена на современи методи на учење,критичко размислување и интегрирање на информатичката технологија и дигитални вештини во наставата.Надзор на спроведување на стратегии,иницијативи и мерки за поддршка на учениците со попреченост.

Визијата на Годишната програма за работа за 2024г.

Висококвалитетна,стручна,професионална и ефикасна поддршка за позитивните промени на состојбите во образованието во РСМ.Надзорите имаат советодавно-превентивна улога со цел придонес во развивањето на европските образовни вредности преку обезбедување на сеопфатно, инклузивно и интегрирано образование насочено кон ученикот.

Оценка на квалитетот

Врз основа на извршените редовни, вонредни и контролни надзори во 2024 година, Овластениот просветен инспектор дава проценка за квалитетот на образованието во општинските основни и средни училишта во Општина Прилеп. Оценувањето се темели врз повеќе индикатори за квалитетот и ефикасноста во работата на училиштата и кадарот во реализација на наставно-воспитниот процес.

- На преден план е педагошко и организационо влијание за подобрување на квалитетот на образоването во образовните установи. Сето тоа е резултат на континуираното следење и вреднување од страна на Овластениот просветен инспектор. Врз основа на извршените надзори се добива повратна информација од страна на училиштата при што се има увид на следните програмски целини:
 - услови за работа во воспитно-образовните установи,
 - колку добро работат училиштата,
 - опфатеност на учениците во задолжителното образование,
 - какви резултати постигнуваат учениците,
 - како работат наставниците во остварувањето на наставните планови и програми,
 - како работат другите вработени во училиштето, и
 - како функционира образовниот систем на локално ниво во Општина Прилеп.
- Повратните информации од контролата на квалитетот во образоването од општинската администрација се користат за воспоставување на баланс и утврдување на:
 - успешноста и ефикасноста во реализација на планираните наставни цели,
 - реализација на наставните планови и програми,
 - колку рационално се трошат предвидените средства,
 - како се планираат следните активности и решенија за успешното функционирање на наставниот процес,
 - меѓусебна размена на истакнатата меѓу наставниот кадар со неопределено работно време,
 - менторирање на работата со наставници-почетници, и
 - поттикнување на квалитетот за унапредување на наставниот процес.
- Инспекциските надзори по својата содржинска и законска рамка, имаат утврдено правилна насоченост во почитување на Правилникот за педагошкото водење и евидентирање на евиденцијата која задолжително се води во реализација на наставниот процес. Инспекциската поставеност има за цел да го заштитува образовниот процес од импровизации и некомпетентно, нестручно организирање на наставата. Воспоставен е соодветен квалитет на Годишните планови и програми на воспитно-образовниот процес во училиштата. На овој начин создадена е заштита од евентуални критики за нивното нестручно работење во училиштата.
- Создадените Развојни планирања и Програма за самоевалуација претставуваат организиран, систематски и институционален процес со кои наставниот кадар, директорите, стручните служби и развојниот тим на училиштето имаат континуитет на педагошка реализација на наставниот процес. Педагошките документи се базираат на постојано истражување, анализирање и откривање на сопствените потреби. Содржините од Развојните планови и самоевалуацијата во ова учебна година се составен дел на Годишните планови за воспитно-образовната работа на секое основно и средно училиште.

- Во овој дел од Годишниот извештај треба да се истакни дека реализацијата на наставните планови и програми во сите основни и средни училишта се реализираат согласно Законите за основното и средното образование во Република Северна Македонија. Треба да се истакне дека во потполност се почитува Календарот за реализација на воспитно-образовната работа за учебната 2024/2025 година. Во овој временски период училиштата извршија внатрешно подобрување на процесите во креирање и реализација на сопствените промени. Донесуваат важни одлуки, со кои влијаат на многу фактори поврзани со квалитетот за подобрување на наставата. Таа е единствен модел со што се остварува поголема институционална одговорност и ја градат педагошката автономија на училиштето. Ова е и суштината на процесот на децентрализација на основното и средното образование на локално ниво.
- Во овој дел од Годишниот извештај имаме потреба да ги истакнеме насочувањата кои ќе се поттикнуваат и промовираат во 2025 година.
 - На преден плане:
клима и култура во воспитно –образовните установи,
индикатори на квалитет во имплементација на наставните содржини, и
редефинирање на воспитно образовни стандарди во воспитно-образовната работа по сите наставни предмети,
Предмет на извештајната организираност и поставеност ќе биде во извештајот за 2025 година.

Во својата содржина училишните планирања ги карактеризираат главните правци во развојот на наставата. Планирањето предвидува системски активности кои се реализираат во училиштето врз основа на поставените приоритети, цели, задачи и активностите со критериуми на вреднувањето. Во плановите училиштата превземаат позитивни чекори за промена на квалитетот во презентација и вреднување на успехот на учениците низ наставниот процес, во животот и работата на училиштето. Наставниот кадар низ својата работа има потреба од перманентно стручно усовршување, а со тоа донесува важни одлуки за својот перманентен развој, на наставниот процес и се носители на активностите во остварување на заедничката образовна мисија на државното и локалното ниво.

- Проценката од извршените надзори во работата на општинските училиштата е транспарентен, со што се обезбедува потполно информирање на вработените во училиштето, а пред се: наставниците, учениците, родителите и Локалната самоуправа. Исто така обврска е да се запознаат Училишните одбори и наставничките совети за резултати од работата на секое општинско основно и средно училиште.
- Пред да се изврши инспекцискиот надзор до сите училишта претходно се доставува писмено известување - Инструмент за проценката на педагошката организираност на училиштето. Инструментот се потпира на Програмата за работа и динамиката на инспекциските надзори. По извршениот инспекциски надзор се доставува Записник со содржина од констатираната состојбата во наставно-воспитната работа во училиштето. Решение со предлог мерки за постоечките состојби со утврдена временска рамка за надминување на утврдени недостатоци и надминување на констатираната состојба. Треба да

се истакне дека инспекцискиот надзор се остварува во континуитет во присуство на директорите, стручната служба и наставниот кадар. Согласно измените за инспекцискиот надзор предвидени се постапки за едукација на кадарот, која се спроведува во секој тим, во зависност од степенот на пропустите во организационото функционирање и реализација на училиштето.

- Во изминатата календарска година имаме континуирано следење и контрола на организациската и педагошката поставеност на училиштата. Овој вид на контролата во потполност ни помогна во организациско подобрување на наставно-воспитната работа во сите општински основни и средни училишта. На тој начин дојде до зголемување на стручно-педагошката ангажираност на директорите и стручните служби во подобрувањето на условите и квалитетот на наставата.
- Едновремено, воспоставени се интерни стандарди за унапредување на педагошко-инструктивната работа во реализација на наставата во училиштето.
- Сите општински основни и средни училиштата имаат целосна посветеност во унапредувањето на воспитно-образовната работа; подигнување на ефикасноста и ефективноста во работата на стручните тимови. Во општинските училишта организациско-педагошката поставеност соодветствува на барањата и стандардите во исполнувањето на квалитетот на наставата во образованието.
- Од успешноста во следењето и оценувањето на наставно - воспитната работа и проценката на критериумите за успешност во реализација на активностите секогаш ќе зависи остварувањето на целите и задачите поставени во Годишните планови и програми и реализација на наставните планови и програми. Квалитетот во реализацијата мора да е под постојано опсервирање и проценување од страна на директорот, наставниот кадар и стручната служба.

Почитување на законитоста

Врз основа на извршените инспекциски увиди во 2024 година во основното и средното образование од аспект на почитување на законите, како и другите прописи и општи акти во воспитно-образовните установи основани од Општината, констатирана е следната состојба:

Подигната е одговорноста на раководните тимови, административниот и наставниот кадар во почитување на законите, другите прописи и општи акти во воспитно-образовните установи.

Доколку се забележуваат одредени негативности во примената и почитувањето на законските процедури и постапки, ќе им биде укажано во Решение по извршениот инспекциски надзор. На тој начин ќе се отстранат сите констатирани недостатоци кои произлегуваат од непочитување на законите и другите прописи што се однесуваат на работата во воспитно-образовните установи основани од Општината.

Во 2024 година не е предложено поведување на дисциплински постапки, одстранување од работното место, против вработен во основното и средното образование, бидејќи не е направена повреда што предизвикува изрекување на таков вид на мерка.

Утврдувањето на психофизичките способности на вработените во основното училиште, односно заболеноста од одредени душевни болести, алкохолизам и наркоманија се врши согласно со прописите од областа на здравствената заштита.

Од извршените надзори, утврдените состојби, преземените дејствија и мерки, овластениот просветен инспектор составува поединечни записници. Записниците и Решенијата се доставуваат до Градоначалникот, Раководителите на општинската администрација и до воспитно-образовната установа, во рок од 15 дена од денот на извршениот надзор. Општинските основни и средни училишта во рок од 8 дена, согласно Законот за инспекциски надзор имаат можност доколку не се согласуваат со наодите во решенијата да се изјаснат пред Градоначалникот или пред Министерството за образование и наука.

Во досегашен период општинските основни и средни училишта не покренувале таков вид на незадоволства, туку реално настојуваат да ги надминат посочените недостатоци во работата.

Согласно член 26 од Законот за основното образование („Сл. Весник на Република Северна Македонија“ бр.161/19) сите општински основни училишта имаат донесено Статути. Со Статутот особено се уредуваат: организацијата и вршењето на воспитно-образовната дејност, називот, седиштето, управувањето и раководењето, правата и обврските на учениците, правата и обврските на вработените и други прашања од значење за работа на основното училиште.

Извршени надзори

Согласно динамиката на инспекциските надзори во 2024 година извршени се вкупно 104 инспекциски надзори во работата на општинските основни и средните училишта. Од увидите воспоставена е системска постапка со која се обезбедува и контролира квалитетот на воспитно-образовната работа во основното и средното образование во Општина Прилеп. Целта на инспекциските надзори е да се воспостави процес на континуирано подобрување на воспитно-образовната работа во установите во Општина Прилеп.

Во августовскиот и септемврискиот период во 2024 година посетени се сите основни и средни училишта во Општина Прилеп, со цел конкретно согледување на состојбите и условите пред почетокот на учебната 2024/2025 година. Од извршените увиди секогаш се проценуваат конкретни активности за санирање на состојбите од инфраструктурен карактер. Целта на увидите е да се обезбедат подобри услови пред почетокот на учебната 2024/2025 година. Активноста на овластениот просветен инспектор се состои во поттикнување на активностите од воспитно-образовниот карактер во организација на наставата во училиштата и обезбедување на финансиската поддршка од страна на Општина Прилеп.

Следењето и вреднувањето на работата на установите се реализира преку следните нивоа и тоа:

- Проценка на условите за исполнување на воспитно - педагошките стандарди за остварување на наставата во учебната 2024/2025 година;
- Запишување на учениците, согласно реонизација во основното образование и прва година во средното образование;
- Финансиската поддршка на училиштата за санација - подобрување на условите за работа во училиштата;
- Постапки при оформување на паралелките – утврдување на бројот на учениците во паралелките во основното и средното образование;
- Утврдување на норма на наставни часови за секој наставник во училиштата;
- Стручно-педагошка екипираност на училиштата за навремено отпочнување со воспитно - образовната работа во учебната 2024/2025 година.
- Внатрешната систематизација на работните места и одредување на фондот на наставните часови на секој наставник во училиштето.
- Годишната програма за работа во оваа учебна година мора да има внатрешна образовна поврзаност со поставените приоритети од Развојното планирање на училиштата, со цел за надминување- унапредување на слабите страни од Извештајот за самоевалуацијата. Во проценката се вреднуваат слабите и добрите страни во работата на наставниот кадар и усовршување за оваа учебна година. Овој пристап бара поголема ангажираност на стручните тимови за што им е потребна соодветна поддршка во реализација на предвидените цели и задачи од развојниот план на училиштето.
- Во овој временски период од почетокот на 2024 година се поттикнуваат Индикатори за квалитет во наставата и унапредување на климата и културата во образовните установи. Имплементацијата на содржините од овој процес ќе бидат составен дел на Годишниот извештај за 2024 година.

Во училиштата се стекнуваат знаења и вештини со трајни вредности, констатирано од реализираните предмети на надзор. Во сите училишта во Општина Прилеп, интенција на квалитетно интегрирано образование е градење на современи успешни, ефективни воспитно-образовни установи, кои ќе ги промовираат мултиетничките вредности, индивидуалниот пристап кон учениците, позитивна емоционална клима и конструктивна повеќенаменска комуникација во пријатен поттикнувачки училишен амбиент, училиштата остануваат посветени на своите приоритети, а тоа се:

- Подобрување на условите за учење и квалитет во остварување на основното образование
- Подобрување на капацитетите на човечките ресурси во основното и средното образование
- Законитост, стручност, одговорност, ефективност, ефикасност
- Подобрување на условите за учење

Единствена програмска ангажираност во тој временски период е проценка на исполнетоста на условите за работа на воспитно-образовните установи пред почетокот на учебната 2024/2025 година;

При инспекциски увиди во основните и средните училишта се врши проценка за исполнетоста на следните програмски подрачја:

- Исполнетоста на условите во организација и реализација на наставниот план и програма и други пропишани стандарди и нормативи со кои се уредува воспитно-образовната дејност во основното и средното образование;
 - Со надзорот и вреднувањето се обезбедува квалитетна реализација на наставните планови и програми, како и поттикнување на стручните служби и директорот да вршат анализа на планираните активности во реализирани, на наставно-воспитната работа;
 - Услови за избор на наставници и стручни соработници во воспитно-образовната установа;
 - Увид во организација на педагошко-инструктивна работа на директорот и педагошко-психолошката служба во училиштето;
 - Реализација на активностите за подобрување на квалитетот на наставата во училиштето;
 - Искористеност на современи наставни средства и методи во наставата;
 - Реализација на додатната, дополнителната и слободните ученички активности во училиштето;
 - Уредност на педагошката евидентација и документација во училиштата;
 - Искористеност на современите наставни средства и технологија во наставата;
 - Проценка на процесот на следењето на менторската работа од страна на директорот и стручната служба во училиштето;
 - Подготвување на кадарот за наставници-почетници за полагање на стручен испит;
 - Инструктивно-педагошко поттикнување на наставниците за подобрување на квалитетот на наставата во училиштето;
 - Редовност на учениците во наставно-воспитниот процес;
- Покренување на постапката против родителите, за учениците кои не ја посетуваат наставата.

Предложените содржини во планирањата во основните и средните училишта по својата поставеност на целите, задачите и активностите во потполност, ја сфатија потребата и значењето на планирањето и програмирањето на наставата што се согледува во:

- трансформација на општите цели од наставните планови во конкретни воспитно-образовни задачи и обврски во училиницата;

- рамномерно распоредување на активностите на членовите во колективот;
- зголемена ангажираност на кадарот во процесот на модификациите во наставната практика;
- јасна ориентираност на училиштето при остварувањето на воспитно- образовната работа ;
- едукација на кадарот за користење на информатичката технологија во наставата;
- подобрена е дидактичката апликативност во наставната работа.

Важно е да се истакне дека во 2024 год. внатрешната методско-дидактичката одговорност за организација на наставниот кадар во училиштата постапно го менува обликувањето во наставата.

Едновремено, треба да се истакне дека сите училишта се вклучени во проектните активности за осовременување на образовната работа. Училиштата се вклучени во проектите за усвршување на вреднувањето и оценувањето на ученичките знаења. Треба да се истакне во десетте редовни училишта од основното образование има квалитетна примена и сертифицирање на постигнувањата во работата на наставниците.

Проектот за оценување на квалитетот на наставната организираност е битен со тоа што училишните тимови имаат обврска да направат детална проценка на педагошката организираност при вреднувањето во наставниот процес.

- Реализација на оперативните обврски**
- ✓ Излегување на терен по службена должност -104
 - ✓ Работни,консултативни и советодавни средби со службите-28
 - ✓ Број на планирани инспекциски надзори -104
 - ✓ Број на извршени инспекциски надзори-104
 - ✓ Број на редовни инспекциски надзори -88
 - ✓ Број на вонредни инспекциски надзори-15
 - ✓ Препораки за подобрување-32

Во Годишниот извештај за 2024 година дадени се анализи и согледувања од извршените инспекциски надзори, проценки за исполнетоста на условите и педагошките стандарди во општинските основни и средни училишта. Со цел да се подобрат воспитно-образовните резултати на учениците и условите за работа во училиштата во наредниот период се предлагаат следните мерки :

- следење и поттикнување на ефикасноста и ефективноста во наставата за подобрување на квалитетот на наставната работа;
- практична примена на индикаторите за квалитет во наставата;
- унапредување на климата и културата во образовните установи;
- примена на Правилникот за оценување на наставниот кадар и стручната служба во училиштата;
- подобрување на слабите страни од самоевалуацијата согласно законските одредби во Законите за основното и средното образование;
- промена на педагошки и етички принципи во наставната практика;
- воспоставување на квалитетен систем од страна на стручните служби на следење, анализирање и вреднување на работата во училиштето;
- подигнување на менаџерските способности кај одредени директори;
- професионално усвршување на воспитно-образовниот кадар во примена на новите техники и методи во наставата;
-
- воведување и практикување на информациско и комуникациска технологија во реализација на наставата;

- примена на педагошко-психолошките инструменти од страна на директорот и стручната служба при утврдување на состојбите, потребите и резултатите од постигнувањето на наставниците во наставата;
- унапредување на педагошко-инструктивната работа на директорот и стручната служба на училиштето;
- организирање на отворени нагледни часови, особено во средните училишта, со цел да се поттикнува квалитетот на наставата и унапредуваат знаењата на учениците;
- континуирана реализација на дополнителната и додатната настава во сите училишта, особено во средното образование;
- доследна примена на активностите од годишното развојно планирање на училиштето со проценка на критериумите за успешноста;
- хигиено-техничко одржување и уредување на училиштето и училишниот простор;
- задолжително реализације на дежурството од страна на наставниот кадар за време на редовната настава;
- поголемо настојување од страна на родителите, наставниот кадар, стручните служби и директорот кон развивање на воспитната компонента кај учениците;
- усовршување на База на податоците за секој правен субјект чиј основач е Општина Прилеп.
- активна вклученост на Училишниот одбор во животот и работата на училиштето во почитување на позитивните законски прописи од образованието;
- поголема вклученост на Советот на родители во подобрувањето на редовноста на учениците во наставата;
- организирање на едукативни работилници кои се од општа полза за вработените во образовната дејност од локален и екстерен карактер.

Извештајот за работата на овластениот просветен инспектор во Општина Прилеп за 2024 година покажува дека ефектите што се постигнати во образованието во оваа календарска година се многу поголеми од претходните. Во голема мера тоа се должи на редовната и советодавна постапка што ја врши Овластениот просветен инспектор и одговорноста што се промовира кај вработените во образовните институции.

Со надзорот и преземените мерки ќе се продолжи и во 2024 година со цел да се проценуваат постигнувањата во работата на образовните институции и истите да се подобрят. Индикаторите за квалитет во наставата и унапредување на Климатата и културата во училиштата се спроведуваат и во текот на учебната 2024 година.

Известувања за други работни задачи и задолженија:

- 1.Учество на обука за примена на Протокол за споделување на информации за деца со надмината возраст(Data Share Protokol) и нивно вклучување во основните училишта- 27.02.2024г.
- 2.Работен состанок на Оптинските просветни инспектори- 01.03.2024г.
- 3.Изготвување Извештај- Самопроценка на инклузивноста на ниво на Локална Самоуправа-11.03.2024г.
- 4.Преглед на активноста на Локалниот мултидисциплинарен тим во 2024г.- 21.05.2024г.
- 5.Формирано Општинско инклузивно тело-17.07.2024г.
- 6.Работна средба на Општинското инклузивно тело-01.10.2024г.

- 7.Учество на Јавна дебата „Промени и предизвици во спроведување на инклузивното образование“-24.10.2024г.
8. Состанок на Општинското инклузивно тело-14.11.2024г.
- 9.Одржување на Работилница „Меѓународен ден на толеранција“-15.11.2024г.
- 10.Организирање и одбележување на 3-ти Декември-Интернационален ден на лицата со попреченост
- 11.Учество на вебинар „Законски обврски, стратегии и примери на добри практики за заштита и учество на учениците“-11.12.2024г.
- 12.Учество на вебинар „Препознавање и соодветна реакција на сите видови насилиство-примери и добри практики“-17.12.2024г.

Овластен просветен инспектор
Општина Прилеп

Каролина Николоска

Раководител
на Сектор Инспекторат
Општина Прилеп

Блаже Димески

